

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Priser for drikkevand og afledning af spildevand i 2014

Forsyningssekretariatet

Juli 2015

Priser for drikkevand og afledning af spildevand i 2014

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Rapporten er udarbejdet af
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Juli 2015

Indhold

Indledning.....	4
Resumé	4
Indhold	4
 Kapitel 1	
Husholdningernes udgifter	5
1.1 Udvikling i husholdningernes udgifter på landsplan.....	5
 Kapitel 2	
Geografiske forskelle i husholdningernes udgifter	7
2.1 Indledning.....	7
2.2 Forskelle på regionsplan.....	7
2.3 Forskelle på kommuneplan	8
 Kapitel 3	
Metode og data	10
3.1 Metode og forudsætninger.....	10
3.2 Takster.....	10

Indledning

Resumé

Hvert år indsamler Forsyningssekretariatet data om priser for drikkevand og afledning af spildevand i Danmark som følge af prisloftsbekendtgørelsens § 28. Denne rapport giver en oversigt over prisudviklingen siden 2011 og prisforskellene fordelt på både regioner og kommuner. Der tages udgangspunkt i udgifterne for en gennemsnitlig dansk husholdning i faste priser (2011-niveau).

Rapporten viser, at:

- De årlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand inklusive afgifter og moms er steget med henholdsvis 2 pct. og 9 pct. i perioden 2011 til 2014.
- Mens de årlige udgifter til drikkevand inklusiv moms og eksklusiv afgifter er faldet med ca. 1 pct. i perioden 2011 til 2014.¹
- Der er en betydelig geografisk variation i priserne i Danmark.
- Region Hovedstaden var i 2014 den billigste region med årlige udgifter per husholdning til drikkevand og afledning af spildevand på 4.304 kr., mens Region Sjælland var den dyreste med årlige udgifter på 5.943 kr.
- Frederiksberg Kommune var i 2014 den billigste kommune med årlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand på 3.222 kr., mens Ærø Kommune var den dyreste med årlige udgifter på 9.756 kr.

Indhold

Forsyningssekretariatet regulerer drikke- og spildevandsforsyningerne, der er omfattet af vandsektorloven.² Drikke- og spildevandsselskaberne beslutter, hvordan taksterne konkret fastlægges – det vil sige, hvor høje henholdsvis de faste og kubikmeterafhængige bidrag skal være. Selskaberne skal hvert år offentliggøre et takstblad med de takster, som forsyningen forventer at opkræve af sine forbrugere.

Formålet med rapporten er at give et overblik over en gennemsnitlig husholdnings årlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand.³ Rapporten er ikke en dybdegående analyse af, hvorfor priserne er faldet eller steget. Udgifterne er beregnet ud fra selskabernes indberettede og kommunalt godkendte takster (inklusive afgifter og moms) og med et årligt forbrug på ca. 84 m³ vand per husholdning.⁴ Dette svarer til, at en person gennemsnitlig bruger ca. 107 liter vand om dagen. Udgifterne indeholder både det faste bidrag og det variable forbrugsafhængige bidrag.

Kapitel 1 giver et overblik over en husholdningernes årlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand på landsplan i perioden 2011 til 2014, mens kapitel 2 viser, hvordan udgifterne til drikkevand og afledning af spildevand varierer på tværs af regioner og kommuner. I kapitel 3 beskrives metoden og forudsætningerne, der er anvendt i rapporten.

¹ Det har ikke været muligt at lave en lignende opgørelse for spildevand, da afgiften hertil varierer per år og selskab.

² Drikke- og spildevandsforsyninger, som enten hidtil har været kommunale, eller som leverer, behandler eller transporterer mindst 200.000 m³ til mindst ti ejendomme årligt, er omfattet af reguleringen.

³ I denne oversigt svarer en almindelig husholdning til 2,15 personer.

⁴ "Vand i tal 2014 – DANVA benchmarking 2014 – procesbenchmarking og statistik."

Kapitel 1

Husholdningernes udgifter

1.1 Udvikling i husholdningernes udgifter på landsplan

I dette kapitel beskrives udviklingen i en husholdnings samlede udgifter til drikkevand og afledning af spildevand i perioden 2011 til 2014.

Figur 1.1 En dansk husholdnings gennemsnitlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand i perioden 2011 til 2014

Anm.: Taksterne er i perioden 2011-2014 vægtet med drikke- og spildevandsforsyningernes debiterede vandmængder fra 2013. Der er benyttet et fast årligt vandforbrug per hushold på ca. 84 m³.⁵ Taksterne er i faste priser i 2011-niveau og er inklusiv afgifter og moms.

Det fremgår af figur 1.1, at en husholdning har oplevet en svag stigning i den samlede regning for drikkevand og afledning af spildevand i perioden 2011-2014. Figuren viser desuden, at betaling for drikkevand og afledning af spildevand udgør henholdsvis 40 pct. og 60 pct. af den samlede regning.

Stigningen i den samlede regning skyldes hovedsageligt betalingen for afledning af spildevand, der er steget med 8,9 pct., mens betalingen for drikkevand er steget med 2,4 pct. Prisstigningen for både drikkevand og afledning af spildevand er hovedsageligt forekommet i starten af perioden 2011-2014, hvor effektiviseringskravene i prisloftreguleringen ikke havde fuld virkning, idet der først blev fastsat individuelle effektiviseringskrav fra 2012.

⁵ Forbrugerprisindekset kan findes på <http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/forbrugerpriser/forbrugerprisindeks.aspx>

Det bemærkes, at taksterne i figur 1.1 er inklusive afgifter og moms. I løbet af perioden 2011 til 2014 har der været en stigning i afgiften af ledningsført vand, som er en afgift, forsyningerne ikke kan påvirke.⁶ Hvis afgiften af ledningsført vand trækkes fra drikkevandsforsyningernes takster, tegner, er betalingen for drikkevand ikke er steget med ca. 2 pct., men derimod faldet med ca. 1. pct. fra 2011 til 2014.

⁶ Afgift af ledningsført vand betales af drikkevandsforsyninger. Den består af en vandafgift og et bidrag til drikkevandsbeskyttelse pr. m³ vand.

Kapitel 2

Geografiske forskelle i husholdningernes udgifter

2.1 Indledning

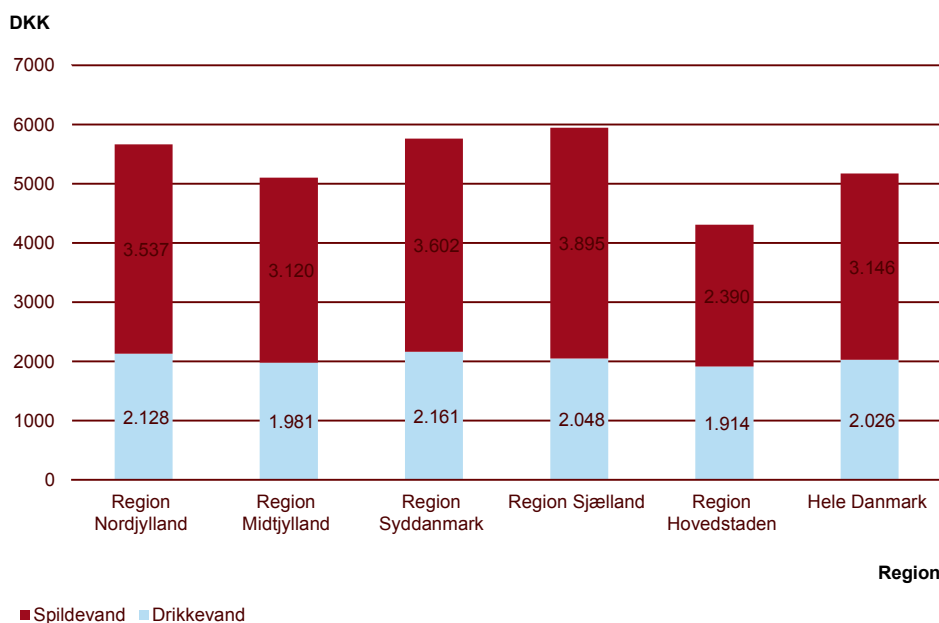
I kapitel 2 fremgår det, at der er store forskelle på en husholdnings udgifter til drikkevand og afledning af spildevand på tværs af regionerne og kommunerne. Dermed varierer husholdningernes udgifter til drikkevand og afledning af spildevand med den geografiske placering.

Der kan være flere årsager til, at forsyningernes takster og dermed husholdningers udgifter varierer. For drikkevandsselskaberne kan geologiske forhold eksempelvis medføre, at det er dyrere for nogle forsyninger at udvinde grundvand.

Med hensyn til spildevandsforsyningerne har nogle forsyninger eksempelvis større omkostninger som følge af klimatilpasningsprojekter. Desuden kan der være forskel på antallet af kunder til at finansiere forsyningernes investeringer. Fx kan forbrugerne i et tyndt befolket forsyningsområde opleve højere priser, idet der er færre kunder til at afdrage på investeringerne. Derfor er det ikke en entydig indikation på ineffektivitet, hvis en forsyning fastsætter højere takster end andre forsyninger.

2.2 Forskelle på regionsplan

Figur 2.1 Gennemsnitlige udgifter for en husholdning til drikkevand og afledning af spildevand fordelt på regionerne i Danmark i 2014

Anm.: Taksterne er vægtet med drikke- og spildevandsforsyningernes debiterede vandmængde fra 2013. Der er benyttet et fast årligt vandforbrug på ca. 84 m³. Taksterne er i faste priser i 2011-niveau og er inklusiv afgifter og moms.

Figur 2.1 ovenfor viser variationen i de gennemsnitlige udgifter for husholdningerne i Danmarks 5 regioner. Det fremgår af figuren, at de højeste gennemsnitlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand findes i Region Sjælland, mens de laveste udgifter er i Region Hovedstaden.

Som det fremgår af figur 2.2 nedenfor, er Slagelse, Næstved og Guldborgssund Kommune blandt de dyreste kommuner. De leverer samtidigt til store dele af befolkningen i Region Sjælland, og derfor trækker disse kommuner de gennemsnitlige udgifter for regionen op. Solrød, Holbæk og Ringsted Kommune er blandt de billigste kommuner og trækker dermed regionsgennemsnittet ned.

Jf. figur 2.2 skyldes de lave udgifter i Region Hovedstaden især de lave udgifter i Københavns og Frederiksberg Kommuner. De to kommuner har store vandmængder, og dermed trækker de gennemsnitsudgifterne i regionen ned. Halsnæs Kommune er en af de kommuner, hvor udgifterne er blandt de højeste, men den trækker kun regionsgennemsnittet svagt op, da det er en lille kommune.

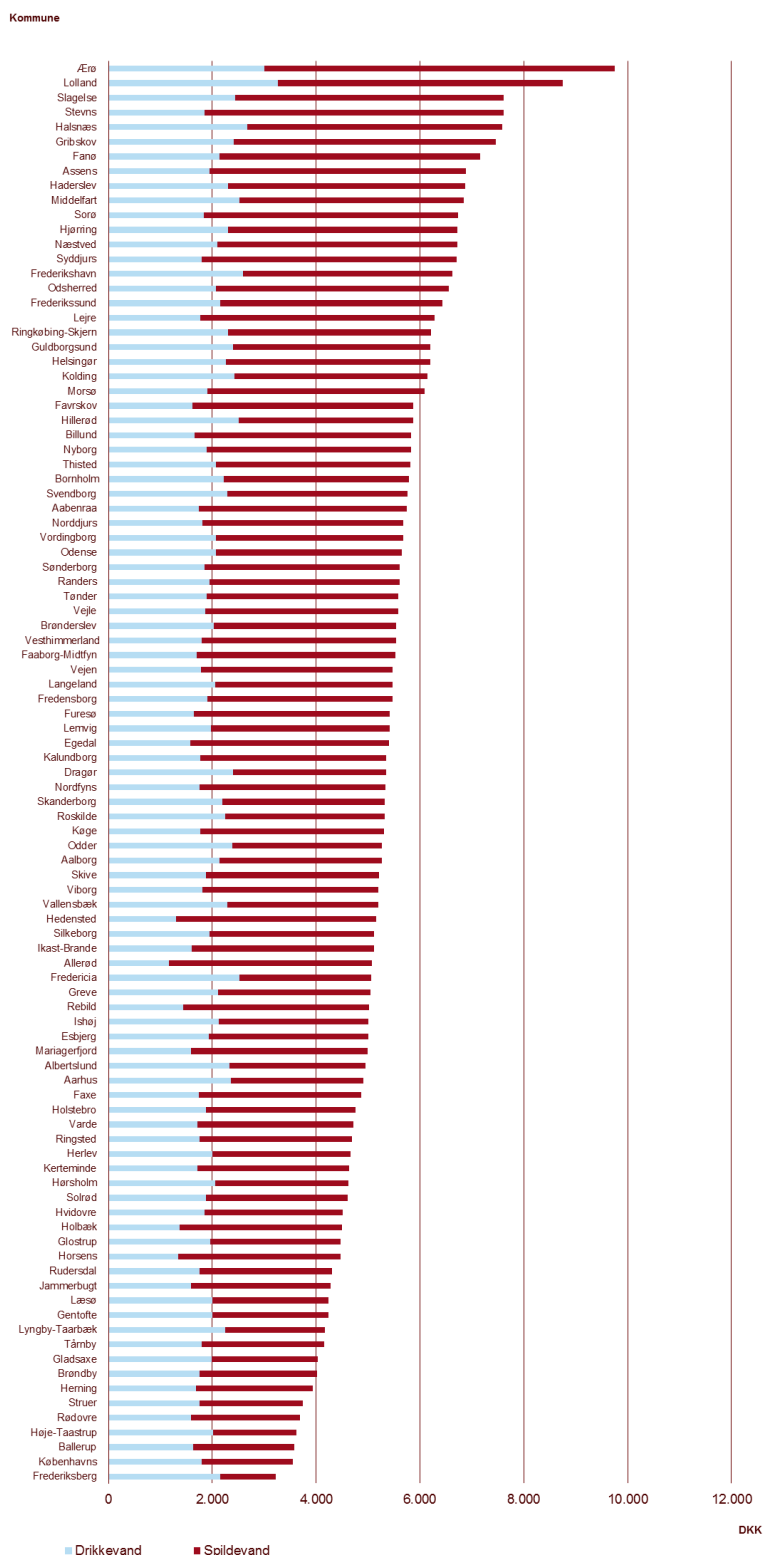
2.3 Forskelle på kommuneplan

I dette afsnit præsenteres de gennemsnitlig årlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand fordelt på i alt 97 kommuner (Samsø Kommune indgår ikke i opgørelse, da kommunen ikke har et drikkevandsselskab, som er omfattet af prisloftsreguleringen).

Det fremgår af figur 2.2, at der er store kommunale forskelle på de samlede gennemsnitlige udgifter til drikkevand og afledning af spildevand. De højeste gennemsnitlige udgifter findes i Ærø Kommune, mens de laveste findes i Frederiksberg Kommune.

Det fremgår endvidere af figur 2.2, at udgifterne til drikkevand er lavest i Allerød Kommune, mens de er højest i Lolland Kommune. Udgifterne til afledning af spildevand var lavest i Frederiksberg Kommune, mens de er højest i Ærø Kommune. Det bemærkes, at forskellen i taksterne ikke nødvendigvis er et udtryk for, at forsyningerne på eksempelvis Ærø er mindre effektive end forsyningerne i Frederiksberg Kommune. Det vurderes dog, at takstniveauet til en vis grad afspejler selskabernes effektivitet.

Figur 2.2 En husholdnings gennemsnitlige udgifter for til drikkevand og afledning af spildevand fordelt på kommunerne i Danmark i 2014

Anm.: Taksterne er vægtet med drikke- og spildevandsforsyningernes debiterede vandmængder fra 2013. Der er benyttet et fast årligt vandforbrug på ca. 84 m³. Taksterne er inklusive afgifter og moms.

Kapitel 3

Metode og data

3.1 Metode og forudsætninger

Til analysen er der benyttet data fra i alt 308 ud af 332 forsyninger, som var omfattet af prisloftreguleringen i 2015. Heraf er 212 drikkevandsforsyninger, mens de resterende 96 er spildevandsforsyninger. De resterende 24 forsyninger er ikke er medtaget i analysen, da de enten har et unormalt lavt antal kunder eller ikke har været en del af prisloftreguleringen i 2015.

I oversigterne for regionerne og kommunerne tilhører forsyningerne som udgangspunkt den kommune, som skal godkende forsyningernes takstblad eller regulativ. Da nogle forsyninger dækker flere kommuner, indgår priserne for disse forsyninger i flere kommuner. Fx forsyner TREFOR Vand A/S Fredericia, Middelfart og Kolding Kommune.

For at beregne gennemsnitlige takster, er taksterne i hele rapporten blevet vægtet med drikke- og spildevandsforsyningernes debiterede vandmængder fra 2013. Det betyder, at små drikke- og spildevandsforsyningers takster ikke bliver tillagt for stor vægt i de beregnede gennemsnit. Det bemærkes, at drikke- og spildevandsforsyningers debiterede vandmængder også indeholder virksomheders forbrug, hvorfor vægtingen af taksten ikke fuldstændig svarer til en normal husholdnings faktiske forbrug.

3.2 Takster

Oversigten over forsyningernes takster kan findes i et Excel-ark på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside på nedenstående link:

<http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Prislofter/Analyser>

I Excel-arket angiver første kolonne forsyningens navn, mens anden og tredje kolonner angiver henholdsvis forsyningens region og kommune. Fjerde kolonne angiver forsyningens faste årlige bidrag inklusive afgifter og moms i kr., og i femte kolonne fremgår forsyningens kubikmeterafhængige bidrag inklusive afgifter og moms i kr. I sidste kolonne fremgår det samlede årlige bidrag, som en husholdning med et årligt forbrug 83,87 m³ betaler til den respektive forsyning. Det betyder, at det samlede bidrag i sjette kolonne er udregnet som følger:

$$\text{Samlet bidrag} = \text{Fast årligt bidrag} + 83,87 \text{ m}^3 * \text{variabelt kubikmeterbidrag}$$